

13.04.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**13 Nisan 2021
Salı**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

13 Nisan 2021 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

— Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Ağız ve Diş Sağlığı Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

— Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 09/04/2021 Tarihli ve 2021/ÖİB-K-44, 45, 46, 47 ve 48 Sayılı Kararları

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2018/62 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/96 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2018/68 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/97 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2018/75 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/98 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2018/79 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/99 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2019/10 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/100 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2019/11 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/101 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2019/20 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/105 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2019/35 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/106 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2019/40 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/107 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2019/44 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/108 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2019/52 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/109 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 4/3/2021 Tarihli ve E: 2019/55 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/111 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 10/3/2021 Tarihli ve 2018/20766 Başvuru Numaralı Kararı

TMO yemeklik ayçiçek yağı satışına başladı

TMO'nun 5 litrelik tenekelerde satışa sunacağı ayçiçek yağının fiyatı 60 TL olarak belirlendi.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), ürün satış noktalarında ayçiçek yağı satışına başlıyor.

TMO'nun 5 litrelik tenekelerde satışa sunacağı ayçiçek yağının fiyatı 60 TL olarak belirlendi.

TMO'nun resmi Twitter hesabından yapılan duyuruda, "Toprak Mahsulleri Ofisi 12 Nisan 2021, Pazartesi'den itibaren ayçiçek yağı satışına başlıyor. TMO'nun ürün satış noktalarında 5 litrelik tenekelerde satılacak olan ayçiçek yağının fiyatı 60 TL olarak belirlendi. Ülkemize milletimize hayırlı olsun" ifadelerine yer verildi.

Hatırlanacağı üzere TMO, geçtiğimiz aylarda tarihinde ilk kez 25 bin ton ham ayçiçek yağı ithalatı için ihaleye çıkmış ve ihale sonunda 5 bin ton ayçiçek yağı alımı gerçekleştirmişti.

AB, hellim peynirini korumaya aldı

Avrupa Birliği (AB), Kıbrıs'ta üretilen hellim peynirini koruma altına alınmış menş e adı olarak tescil etti.

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, "hellim-halloumi" peynirinin taklit edilmemesi ve hatalı kullanılmaması amacıyla menş e olarak kayıt edildiğini açıkladı.

Buna göre, Kıbrıs adasının herhangi bir yerinde geleneksel yöntemlerle üretilen hellim peyniri 1 Ekim tarihinden itibaren AB ülkelerinde menş e statüsünden faydalanacak.

Kıbrıs Türk toplumundaki hellim üreticileri de bu koruma kapsamında yer alacak. Kıbrıs adasında hellim üretiminde geleneksel yöntemlerin uygulanmasını denetlemek üzere uluslararası akredite bir sistem kurulacak. Hellim peynirinin ve yapıldığı sütün AB hayvan ve halk sağlığı standartlarına uygun olması gerekecek.

Böylece, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) uygun biçimde üretilen hellim peynirleri yeş il hattı geçebilecek ve AB ülkelerinde satılabilecek.

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY), hellim benzeri farklı peynirlerin AB ülkelerinde pazarlanması ve satılmasından rahatsız oluyordu. Bu tescille birlikte sadece adada üretilen peynirler AB ülkelerinde hellim adı altında satışa çıkarılabilecek.

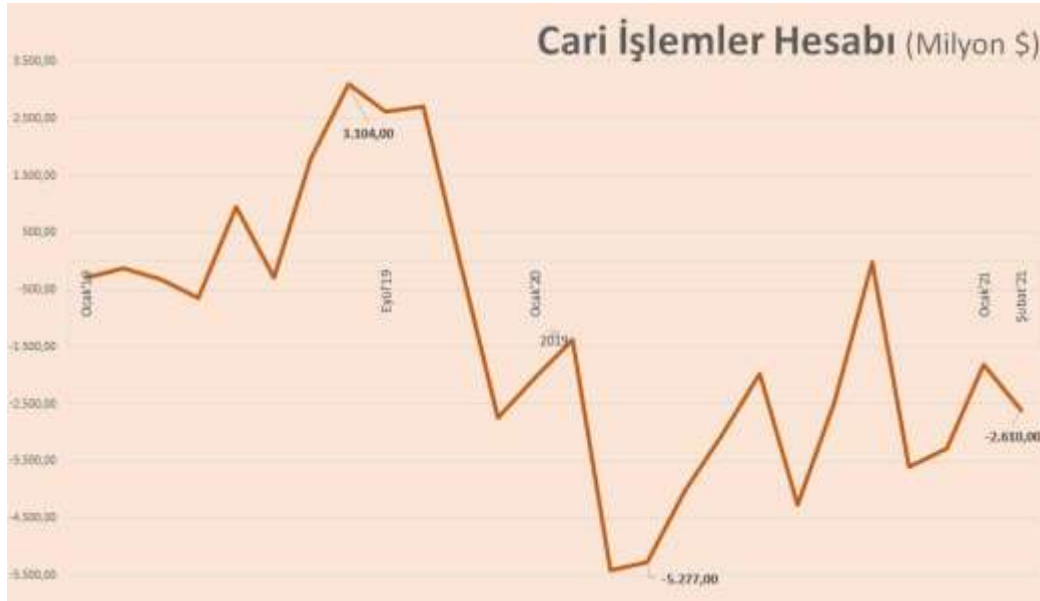
Cari açık şubatta 2,6 milyar dolar

Cari işlemler hesabı, şubat ayında 2,61 milyar dolar ile piyasa beklentilerinin hafif üzerinde açık verdi. Yıllık cari işlemler açığı ise 37,8 milyar dolara yükseldi.

Türkiye'nin cari işlemler açığında artış şubat ayında devam etti. Cari işlemler açığı, bir önceki yılın şubat ayına göre 1 milyar 233 milyon dolar artarak **2 milyar 610 milyon dolara** yükseldi. Cari işlemler hesabının şubatta 2,45 milyar dolar açık vereceği öngörülüyordu. İki aylık cari açık, 4 milyar 425 milyon dolar olurken, yıllık cari işlemler açığı da 36,6 milyar dolardan **37,8 milyar dolara** yükseldi. Bu arada ocak ayına ilişkin cari işlemler açığı 1 milyar 867 milyon dolardan 1 milyar 815 milyon dolara **revize** edildi.

Merkez Bankası verilerine göre; dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 122 milyon dolar artarak 2 milyar 65 milyon dolara yükselmesi, hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin 984 milyon dolar azalarak 494 milyon dolara gerilemesi ve birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışların 390 milyon dolar artarak 1 milyar 171 milyon dolar olarak gerçekleşmesi şubat ayındaki 'açık'ta etkili oldu.

Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise, bir önceki yılın şubat ayında 2 milyar 442 milyon dolar fazla vermişken, bu ayda 466 milyon dolar fazla verdi.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 561 milyon dolar tutarında azalarak 393 milyona geriledi. Bir önceki yılın şubat ayında 131 milyon dolar net çıkış kaydeden ikincil gelir dengesi kaleminde de bu ayda 132 milyon dolar net giriş kaydedildi.

Portföy yatırımlarında 273 net giriş var

Portföy yatırımları şubatta 273 milyon dolar net giriş kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 486 milyon dolar net satış, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 546 milyon dolar net alış yaptığı görüldü. Resmi rezervlerde şubatta 925 milyon dolar net artış gözlemlendi.

Kaynağı belli olmayan 'çıkış' 1,8 milyar dolar

Kaynağı belli olmayan para girişi/çıkışını gösteren net hata noksan kalemi, şubat ayında 1 milyar 883 milyon dolar açık verdi. İki aylık kaynağa belirsiz para çıkışı ise 5 milyar 416 milyon dolar oldu.

"Cari açığın finansmanı önemli"

Tera Yatırım Ekonomisti Enver Erkan, 2020 yılında, 36,7 milyar dolarla 2017 yılından beri en yüksek cari açığın kaydedildiğini hatırlatarak, şu değerlendirmeyi yaptı: "2021 yılı, birbirini dengeleyen faktörler nedeniyle daha az cari açık verilen bir yıl olabilir. Ancak turizm sezonu belirsizliği nedeniyle, cari açığın artış riski daha ağır basıyor. Olası kayıp etkisi, cari açığın finansman açısından da büyük önem taşıyor. Bunun dışında, yurtdışında kurlarda ve faizlerde stabilite unsuru önemli. Çünkü ithal mallardan gelen maliyet etkisi ve iç talep koşulları bu faktörlere bağlı olacak. Bunun da belirleyicisi olarak Merkez Bankası politikaları ön sırada geliyor. 15 Nisan PPK'sında faizlerde değişiklik olmasını beklemiyoruz. Erken dönem faiz indirimlerinin enflasyon üzerindeki riskleri daha fazla artıracığını, mevcut koşullarda enflasyon artışının da ÜFE ve maliyet unsurları tarafından etkilenmeye devam edeceğini düşünüyoruz. Bu nedenden dolayı, öngörülebilir gelecekte sıkı para politikasının devamının gerekliliğine inanıyoruz."

İşsizlik oranı şubatta yüzde 13,4'e yükseldi

Şubat ayında Türkiye'de işsizlik oranı, yıllık bazda 0,7 puanlık artışla yüzde 13,4'e yükseldi. Genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 27'ye dayanırken tarım dışı işsizlik yüzde 15,3 oldu.

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 250 bin kişi artarak 4 milyon 236 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,7 puanlık artış ile yüzde 13,4 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı yüzde 15,3 olarak açıklandı.

Öte yandan, ocak ayındaki manşet işsizlik oranı ise yüzde 12'den yüzde 12,7'ye revize edildi.

Genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 27

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,4 puanlık artışla yüzde 26,9, istihdam oranı 0,3 puanlık azalışla yüzde 28,1 oldu. Bu yaş grubunda işgücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak yüzde 38,5 seviyesinde gerçekleşti.

İstihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 22 bin kişi azalarak 27 milyon 477 bin kişi, istihdam oranı ise 0,1 puanlık azalış ile yüzde 43,4 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmamış işsizlik oranı: Yüzde 14,1

Mevsim etkisinden arındırılmamış işsizlik oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 0,6 puan artarak yüzde 14,1 oldu. İşsiz sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre 206 bin kişi artarak 4 milyon 445 bin kişi olarak gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmamış istihdam oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 0,7 puan azalarak yüzde 42,9 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 69 bin kişi artarak 27 milyon 150 bin kişi oldu.

Atıl işgücü oranı yüzde 28,3 oldu

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 1,2 puan azalarak yüzde 28,3 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı yüzde 19,8 iken, potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı yüzde 22,5 olarak gerçekleşti.

Rusya'dan Türkiye'ye uçuşları kısıtlama kararı

Rusya, Türkiye'ye yönelik uçuşların 15 Nisan'dan 1 Haziran'a kadar sınırlandırılmasına karar verdi.

Rusya Başbakan Yardımcısı Tatiana Golikova, Türkiye'ye uçuşların artan vaka sayıları nedeniyle sınırlandırılmasına karar verildiğini açıkladı.

Karara göre charter ve bazı tarifeli uçuşlar askıya alınırken, haftada iki defa yapılan İstanbul-Moskova uçuşları devam edecek. Sınırlama, 15 Nisan-1 Haziran tarihleri arasında geçerli olacak.

Öte yandan tur operatörlerine paket tur satışı yapılmaması konusunda tavsiyelerde bulunulacak.

Golikova, Türkiye'de bulunan Rus vatandaşlarının Rusya'ya dönüşü ve Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin inşasında yer alanların ulaşımı için uçuşlar korunacağını belirtti.

Süreci yakından takip etmeyi devam ettireceklerini belirten Golikova, salgınla ilgili gelişmelerin olumlu yönde ilerlemesi halinde uçuşların tekrar normale döneceğini söyledi.

Türkiye ile Libya arasında 5 anlaşma imzalandı

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Libya Milli Birlik Hükümeti Başbakanı Dibeybe'ni görüşmelerinin ardından, iki ülke arasında 5 anlaşma imzalandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Libya Milli Birlik Hükümeti Başbakanı Abdülhamid Dibeybe huzurunda, iki ülke arasında 5 anlaşma imzalandı.

Erdoğan ve Dibeybe'nin Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde baş başa ve heyetler arası görüşmelerinin ardından, çeşitli anlaşmaların imza törenine geçildi.

Bu kapsamda, "Libya'da Elektrik Santrali Yapımına İlişkin Protokol", "Libya'da 3 adet Elektrik Santrali İnşasına İlişkin Mutabakat Zaptı", "Trablus Havalimanı Yeni Uluslararası Terminal İnşasına İlişkin Mutabakat Zaptı" ve "Trablus'ta Yeni Bir Alışveriş Merkezi İnşasına İlişkin Mutabakat Zaptı" imza altına alındı.

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Medya Alanında Stratejik İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" ise Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun ile Libya'nın İletişim ve Siyasi İşlerden Sorumlu Devlet Bakanı Velid Ammar Muhammed El-Lafi tarafından imzalandı.

Törende ayrıca, Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Başbakan Abdülhamid Dibeybe, iki ülke arasındaki "Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi Birinci Toplantısı Ortak Bildirisini" imzaladı.

CHP'den '128 milyar dolar' için genel görüşme talebi

CHP, 'Merkez Bankası'ndaki 128 milyar doların hangi yöntemlerle kime satıldığı, döviz rezervlerinin tüketilmesinin yol açtığı sorunlar ve sorumluların belirlenmesi' ile '128 milyar dolar nerede' afişlerinin yasaklanması konularının değerlendirilmesi için TBMM'de genel görüşme açılmasını isteyecek.

CHP Grup Başkanvekilleri Engin Altay, Özgür Özel ve Engin Özkoç tarafından hazırlanan genel görüşme önergesi, TBMM Başkanlığı'na sunuldu.

Önergede şu görüşlere yer verildi:

"Merkez Bankası'nın kamuoyuna açıkladığı veriler bankanın brüt olarak 90 milyar doların altında bulunan brüt döviz ve altın rezervine karşılık, yurt içine ve yurt dışına swap borçlarıyla birlikte toplam 150 milyar dolarlık bir döviz ve altın borcu bulunmaktadır. Dolayısıyla Merkez Bankası'nın 60 milyar dolar civarında bir döviz açığı bulunmaktadır. Oysa çok değil daha 2017 yılı sonunda Merkez Bankası'nın 35 milyar, 2018 yılı sonunda 28 milyar, 2019 yılı sonunda 19 milyar dolar döviz fazlası bulunuyordu. Merkez Bankası, son yıllarda bu döviz fazlasını erittiği gibi 60 milyar dolarlık döviz açığı oluştu. Aynı dönemde Merkez Bankası'na, reeskont kredisi, borçlanma ve benzeri yollarla gelen döviz ve altınlarla, bilinen yollardan çıkan döviz karşılaştırdığımızda ortaya 128 milyar dolarlık açıklanamayan kayıp çıkmaktadır. Bu paranın nereye gittiğini sormak bir yurttaşlık görevidir. Başta Cumhurbaşkanı olmak üzere bu parayla ilgili olarak yapılan ve birbiriyle yüzde 100 çelişen, bugün söylediğini yarın açıkça yalanlayan açıklamalar kayıp 128 milyar doların nereye gittiğinin

13.04.2021

araştırılmasını elzem bir hale getirmektedir. Örneğin Cumhurbaşkanı bir gün 'O kadar para hepsi bu milletin hazinesinde ve Merkez Bankası'nda. Kaybolan bir şey yok' demiş, bir başka gün 'yeni bir finansal dalgalanma oluşturmak isteyenlere karşı mücadelede kullanılmıştır' şeklinde açıklamalar yapmıştır. Aylardır konuşulmasına ve sorulmasına, önceki Merkez Bankası Başkanı'nın da '128 milyar doların nereye satıldığını araştırmak istediği' için görevden alındığına ilişkin yalanlanmayan haberlere rağmen Merkez Bankası'nın bu konuyla ilgili olarak aylardır resmi bir açıklama yapmamış olması manidardır. CHP örgütlerinin çeşitli il ve ilçelerde billboardlara astığı '128 milyar dolar nerede' pankartları için "Cumhurbaşkanına hakaret" edildiği gerekçesiyle Cumhuriyet savcılıkları tarafından re'sen soruşturmalar açılmaktadır. Bir siyasi partinin ülkenin kaynaklarının nerelere harcandığını sorması Anayasal hakkı olduğu gibi, bu sorulara da bugünkü sistemde "yürütmenin başı" olması nedeniyle Cumhurbaşkanı'nın cevap vermesi gerekir. Cumhuriyet savcılarının, Anayasal bir hakkı 'Cumhurbaşkanına hakaret' diyerek engellemesi Anayasal bir suçtur."

Babacan: Kanal İstanbul ipotek projesidir

DEVA Genel Başkan Ali Babacan, eleştirilen Kanal İstanbul projesinin “Türkiye Cumhuriyeti hazinesine ve bütçesine ipotek koyma projesi” olduğunu söyledi.

ANKARA (Anayurt) - Kanal İstanbul projesini değerlendiren Demokrasi ve Atılım Partisi (DEVA) Genel Başkan Ali Babacan, projenin maliyetinin 60 milyar dolara kadar çıkabileceğini dile getirerek, “Halkımızın altında yıllarca ezileceği borç yükü geliyor. Projenin rantı dar bir gruba gidecek, yükü ise vatandaşların ve gelecek nesillerin sırtına kalacak” dedi. Babacan projeyi, “Türkiye Cumhuriyeti hazinesine ve bütçesine ipotek koyma projesi” olarak tanımladı.

DEVA Genel Başkan Ali Babacan, partisinin 1. Olağan Çankaya İlçe Kongresi'nde konuştu. Konuşmasına Çankaya'nın Ankara'nın ve dolayısıyla tüm Türkiye'nin kalbi olduğunu söyleyerek başlayan Babacan, “Çünkü Gazi Meclisimizin ev sahibi. Çankaya denilince aklımıza güçler ayrılığı geliyor. Ancak ne yazık ki bugün güçler ayrılığından bahsetmek mümkün değil. Anayasa değişikliği ile yetki bir kişinin eline geçti. Çankaya, aynı zamanda Anayasa Mahkemesinin de evi. İktidar ortakları onun da işlevini yok etmek için ellerinden geleni yapıyor” ifadeleri ile iktidara ve ortağına yüklendi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin istikrar, ekonomik büyüme ve huzur getireceği yönündeki ifadelerini anımsatan Babacan, "Partili cumhurbaşkanlığı sisteminin muhasebesini yapmak gerekiyor. Erdoğan, 'Koalisyon tartışmaları olmayacak' demişti. Peki şimdi küçük ortak ile yaptığınız nedir? Yeni sistem geldi, kendilerini de ülkeyi de krizlerin ortağı Bahçeli'ye bağımlı hale getirdiler" ifadelerini kullandı.

Erdoğan'ın partili cumhurbaşkanlığı sisteminde ekonomide güven ve istikrarın sağlanacağı yönünde de ifadelerin olduğunu söyleyen Babacan, "Güven de gelmedi istikrar da gelmedi. Tek bir imza ile uluslararası bir sözleşmenin iptaline varacak kadar hukuku çiğneyen bir ülkede bir ülkede güvenden ve istikrardan bahsetmek mümkün mü? Hazine'nin borcu iki yılda ikiye katlandı. Cumhuriyet tarihinde yapılan borç kadar son iki yılda Hazine borçlandı. Çalışanların alın teri olan 130 milyar dolarlık rezerv, iki yılda eridi. Yıllardır damla damla biriktirilen kara gün parası Merkez Bankasının yedek akçeleri bir günde sıfırlandı. Faiz de enflasyon da iki haneli rakamlara ulaştı. İşsizlik tarihinin en yüksek oranlarına çıktı. İşsizlik gençlerde yüzde 26,9. O da TÜİK'in açıkladığına güveniyorsak. Yoksulluk tırmandı. Türkiye'nin dört bir yanından yoksulluk intiharı haberleri geliyor. Dolar kuru aldı başını gitti. Esnafın, çiftçinin maliyetleri yükseldi. Hayat pahalılığı arttı, satın alma gücü düştü" diye konuştu.

"YENİ SİSTEMİN ZERRE KADAR FAYDASI YOK"

Faiz ve ile kurun birlikte yükseldiğini dile getiren Babacan, faiz ile kurdaki artışın devlete ve özel sektöre getirdiği maliyetin 531 milyar lira olduğunu söyledi. Tüm bunların Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin zararları hanesine yazılmasına rağmen sistemin getirdiği hiçbir faydanın da olmadığını söyleyen Babacan, "İnanın zerre kadar faydası yok. Erdoğan'ın dayatmalarının memlekete kazandırdığı hiçbir şey yok" dedi.

Ekonomi Bakanlığı görevini yürüttüğü dönemi anımsatan Babacan, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kendisinin ekonomi yönetiminin başında olduğu dönemin başarılarını anlattığını söyledi. Babacan, Türkiye'deki en önemli sorunun sadece sistem sorunu olmadığını, mutlaka parlamenter sisteme dönülmesi gerektiğini ancak sorunların odağında Türkiye'yi yöneten zihniyetin bulunduğunu dile getirdi.

"RANTI DAR BİR GRUBA GİDECEK, YÜKÜ VATANDAŞA KALACAK"

Tartışma yaratan Kanal İstanbul projesine de değinen Babacan, "Projenin maliyeti ile ilgili tahminler 20 milyar dolardan başlayıp 60 milyar dolara kadar çıkacak bir maliyetten bahsediliyor. Halkımızın altında yıllarca ezileceği borç yükü geliyor. Bu proje eğer Hazine kaynaklarından finanse edilirse bütçe açığı ve borç yükü daha da artacak. Borç ve faiz sarmalı daha da derinleşecek ve kamu maliyesinde çöküş yaşanacak. Proje yap-işlet-devret modeli ile yapılırsa bu sefer de özel sektör borçlanacak ve verimli yatırımlar için kaynak teminini zorlaştıracak. Eğer proje hayata geçirilirse istihdama katkı sağlayacak yatırımların önü kesilecek. Rantı dar bir gruba

gidecek, yükü ise vatandaşların ve gelecek nesillerin sırtına kalacak” ifadelerini kullandı.

“BÖLGENİN JEOPOLİTİK DENGESİNİ BOZMAYIN”

“Bütçe yapmak harcama önceliklendirme demektir. Bu iktidarın önceliği üretimden, yatırımdan, ihracattan, istihdamdan yana değil ranttan yana” diyen DEVA lideri Babacan, Kanal İstanbul projesinin ‘Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi’ne ve bütçesine ipotek koyma projesi’ olarak tanımladı. Proje üzerinden tartışmaya açılan Montrö Boğazlar Sözleşmesi’ne de değinen Babacan, iktidara seslenerek “Sakın kısa vadeli hevesler peşine düşüp bölgenin jeopolitik dengesini bozmayın” dedi.

“DÖVİZ REZERVİ SIFIRIN ALTIDA”

Merkez Bankasının döviz rezervlerinin sıfırın altına düştüğünü dile getiren Babacan, “Merkez Bankasının rezervleri eksi 60 milyar dolar. Merkez Bankasının sitesinde 90 milyar dolar rezerv görünüyor. Buna karşın 150 milyar dolarlık borç görünüyor. Bankalardan, dışarıdan borç almış. Bu para merkez bankasının kendi parası değil. 90 milyar dolardan 150 milyar doları düştüğümüzde rezerv iniyor eksi 60 milyar dolara” diye konuştu. İktidara seslenen Babacan, “Bu rezervi nereye harcadığınızı açıklayın. Hesabını vermek zorundasınız. Sizin yüzünüzden kasa boş, salgında vatandaşa destek verilemiyor” dedi.

Gözaltındaki amiraller serbest

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 104 emekli amiralin bildirisine ilişkin yürüttüğü soruşturmada; tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edilen Ergun Mengi dahil, 13 kişi adli kontrol şartıyla serbest kaldı. Adliye çıkışında açıklama yapan amiral Cem Gürdeniz, "Bu kadar basit bir basın açıklamasından bu aşamaya gelmek de tam anlamıyla bir iletişim kazası" diye konuştu.

Daha önce adliyeye getirilen ve gözaltı süreleri uzatılan 10 amiralin verdiği ifadeler değerlendirilmiş ve Sulh Ceza Hakimliği tarafından ek gözaltı süresi verilmişti.

Gözaltı süreleri sona eren 10 amiral ile ifadeleri alınmak için tebliğ edilen 4 amiral de emniyetteki ifadelerinin ardından Ankara Adliyesi'ne sevk edilmişti. Adliyeye sevk edilen 4 emekli amiralin ise yaş haddinden dolayı gözaltına alınmaksızın ifadeleri alınmıştı.

Yürütülen soruşturmada tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edilen Ergun Mengi dahil, 13 kişi adli kontrol şartıyla serbest kaldı.

"BASİT BİR BASIN AÇIKLAMASI"

Adli kontrolle serbest bırakılan şüphelilerden emekli Tümamiral Ramazan Cem Gürdeniz, adliye çıkışında basın mensuplarına yaptığı açıklamada, "**Haklı tarafta, doğru tarafta olmak bunlar önemli. Bu kadar basit bir basın açıklamasından bu aşamaya gelmek de tam anlamıyla bir iletişim kazası. Ama bu kazanın nedenini bizde aramayın. Metin çünkü çok net, iyi niyetle hazırlanmış bir metin ama bu...**

Yine de hukuk sistemine, adalet sistemine ve polis teşkilatına kendi adıma teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı.

BİLDİRİYİ MENGİ HAZIRLADI

Öte yandan, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının tutuklamaya sevk yazısında, Ergun Mengi'nin, söz konusu bildiriyi hazırlayıp, taslak metin olarak "ADMEK-2" isimli Whatsapp grubunda yayınladığı ve yapılması istenilen değişiklikleri bildiri metnine ekleyerek metne son halini verdiği belirtilmişti.

Ergun Mengi

Sevk yazısına göre, emekli Amiral Ali Yüksel Önel'e 2 Nisan'da bir mesaj gönderen Mengi, mesajında şunları kaydetti:

"Komutanım çok sağ olun, esas tepki takunyalı amiral, harp okulu giriş şartlarından irticaya karışılmasının çıkarılması ve subay astsb kurslarında Atatürk ilke ve inkılapları derslerinin çıkarılmasının üzerine olacaktır. Ama grupta uzlaşa çok zordu. Bu nedenle Montrö bahanesiyle son paragraftaki mesajları veren, hedef kitle dz.kk olmayan bir bildiri hazırlayayım dedi. Çok haklısınız ama burada Montrö'yü araç olarak kullandık. Esas endişemiz son 3 paragrafta, anarlarsa eğer. Çok teşekkür eder saygılarımı sunarım."

Sevk yazısında Mengi'nin, Montrö ile ilgili açıklamaların bahane olduğunu açıkça belirttiği, bu şekilde soruşturma konusu bildiriyi hazırladığı ve üzerine atılı suçu işlediğine dair kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu belirtilmişti.

Kanada'nın Karabağ hazımsızlığı: Türkiye'ye satışları durdurdu

Azerbaycan'ın işgal altında olan topraklarını Ermenistan'dan kurtarmasını hazmedemeyen Kanada, bu zaferde önemli rolü olan Türk SİHA'larını hedef aldı. Kanada hükümeti, daha önce askıya alınan Türkiye'ye İHA teknolojisi ihracat lisanslarını iptal etti. Kanada Dışişleri Bakanı Garneau, "NATO üyesi olan Türkiye, Azerbaycan'a verdiği destek ile Azerbaycan'ın Dağlık Karabağ'da toprak kazanmasında rol oynamıştır" dedi.

Kanada Dışişleri Bakanı Marc Garneau daha önce askıya alınan Türkiye'ye İnsansız Hava Aracı (İHA) teknolojisi ihraç izinlerini tamamen iptal edildiğini açıkladı. Garneau, "İnsansız hava araçlarının bu şekilde kullanılması Kanada'nın dış siyaseti ya da Türkiye'nin verdiği son kullanım garantileri ile tutarlı değildir" diyerek, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'na bu konudaki endişelerini daha önce dile getirdiğini söyledi.

Kanada ekim ayında Türkiye'ye bazı insansız hava aracı ekipmanlarının satışını askıya almış ve ekipmanların Ermenistan'la savaşan Azeri güçleri tarafından kullanıldığı iddialarını araştırdığını açıklamıştı.

NATO'DAN DA DESTEK İSTEDİ

Ottawa'daki Türkiye büyükelçiliği şu açıklamayı yaptı: "NATO müttefiklerimizden ikili ilişkilerimizi etkileyecek yapıcı olmayan adımlar atmaktan kaçınmalarını ve birlik ruhuna aykırı davranmalarını bekliyoruz."

Kanada'nın ambargo altına aldığı parçalar arasında Baykar'ın ürettiği insansız hava araçlarında kullanılan kamera parçaları da yer aldı. Kanada daha önce bu parçaların ihracat izinlerini 2019 yılında Türkiye'nin Suriye'deki sınır ötesi hareketi sırasında askıya almış, ardından gevşetmiş, Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki çatışmalarla birlikte Ekim ayında tekrar askıya almıştı.

Serada muz üretimi 5 yılda 3.5 kat arttı

Ali Ekber YILDIRIM

13 Nisan 2021 Salı

Türkiye'nin muz üretimi artarken ithalat azalıyor. Üretim alanları da genişliyor. Mersin, Antalya, Hatay, Adana en çok üretim yapılan iller. Son dönemlerde Muğla, Manisa ve başka illerde de örtü altı muz üretimi yapılıyor.

Geçmiş yıllarda ihtiyacının büyük bölümünü ithalatla karşılayan Türkiye, yüzde 77'ini kendisi üretir hale geldi. Üretimdeki artışta sera, örtü altı üretimin payı çok büyük. Yerli üretimle birlikte tüketim de artıyor.

Yaşanan gelişmeleri olumlu görenler de var, plansız yatırımlar nedeniyle bir kaç yıl önce nar üretiminde olduğu gibi büyük sorunlar yaşanacağını düşünenler de var.

Pandemi sürecini en iyi değerlendiren illerden birisi Antalya oldu. Antalya tarım Konseyi, Antalya Ticaret Borsası ve Antalya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü konularına göre farklı kurumların da katkıları ile tarım ile ilgili çok sayıda toplantı, eğitim semineri organize edildi. Üreticilere ve tarıma yatırım yapmak isteyenlere yönelik atölyeler zoom üzerinden düzenlendi.

Bu etkinliklerden birisi de geçen hafta 5-10 Nisan tarihleri arasında interaktif olarak düzenlenen "Muz E-Çalıştay" oldu. Çalıştayda 10 ayrı oturumda 5'i yabancı 48 bildiri sunuldu. Bunların bir bölümünü izledim, notlar aldım. Gerçekten çok yararlı, yeri geldikçe sizinle de paylaşacağım çok önemli bilgiler edindim. Bütün oturumların sonunda genel bir oturum ile sonuçlar değerlendirildi. Çalıştayın bir sonuç bildirgesi ortaya çıktı. Ana hatlarıyla muz konusunda dünyada ve Türkiye'deki gelişmeler özetle şöyle:

Dünya muz üretimi ve ticareti

Bilinen en eski meyvelerden biri olan muz, dünyada 135 ülkede üretiliyor. Üretim miktarı olarak buğday, mısır ve pirinçten sonra 4.sırada. Meyveler arasında ve dünya bitkisel ürünler ticaretinde ilk sırada. Muz genellikle ekvator kuşağında yer alan

gelişmekte olan ülkelerde yetiştiriliyor. Gelişmiş ülkeler ise ithalatçı konumunda. Uluslararası ticareti sürekli artış eğiliminde olan bir ürün.

Dünya muz üretimi 2019 yılında 116,8 milyon tona ulaşırken, 2029 yılında 132,6 milyon tona ulaşacağı öngörülüyor. Dünyada kişi başına muz tüketimi ortalama olarak 12 kilodur.

Muz üretiminde Asya ülkeleri ilk sırada yer alırken, Afrika, Güney ve Orta Amerika, Karayipler, Okyanusya, Avrupa ve Kuzey Amerika ülkeleri Asya'yı izlemektedir. Hindistan 2019 verileriyle 30,5 milyon ton ile ilk sırada ve dünya üretiminin yüzde 26'sını karşılıyor. İlk beş üretici ülke dünya üretiminin yüzde 54'ünü karşılıyor.

2019'da muz üretiminin yaklaşık yüzde 21'i ticarete konu olurken, ihracat değeri 13,5 milyar dolardır.

Üretimde olduğu gibi ihracatta da yoğunlaşma var. Ekvador dünya muz ihracatının yüzde 22,6'sını, ilk beş ihracatçı ülke toplam dış satımın yüzde 60'ını gerçekleştiriyor.

Muz ithalatı yapan başlıca ülkeler ise sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri, Çin, Belçika, Hollanda, Japonya, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya'dır.

Şirketlerin egemenliği azalıyor

Dünya muz ticaretinde uluslararası 4 firma, DoleFood, Chiquita, Fresh Del Monte ve Fyffess büyük paya sahip. Bu dört firmanın pazar payı 2002 yılında yüzde 62 iken 2017 yılında yüzde 45'e geriledi. Şirketlerin egemenliği azalıyor. Bunun nedeni ise Amerika ve Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere perakende mağazaların muz tedariklerini doğrudan daha küçük ölçekli toptancılardan veya üreticilerden sağlamalarından kaynaklanıyor.

Türkiye'de açık alandan seraya geçiş var

Ekvatora en uzak muz üreticisi ülke konumunda olan Türkiye'nin 2020 yılı muz üretimi 728 bin ton. Üretim alanı 111bin 544 dekar. Üretimde 2020 verileri ile 56 bin 500 dekar ve 405 bin ton ile Mersin ilk sırada. Antalya 51 bin dekar ve 297 bin ton üretimle ikinci sırada. Türkiye'de kişi başına tüketim yaklaşık 7 kilo, muzda kendine yeterlilik oranı yüzde 77'dir.

Akdeniz kıyı şeridinde özellikle açıkta yetiştirilen muz alanlarını arttırma olanakları sınırlı, bu nedenle muz üretimi daha çok örtü altı/seralarda yapılıyor. Antalya'da toplam tarım alanlarının yüzde 10'unda muz üretiliyor. Antalya örtü altı üretimin yüzde 29'una sahip. En çok yatırım yapılan ilçe Manavgat.

Örtü altında üretimde verim ve kalite açıkta üretime kıyasla daha yüksek. Dekara verim Mersin'de 7 bin 188 kilo, Antalya'da 5 bin 850, Hatay'da 5 bin 768, Adana'da 5 bin 56 ve Muğla'da 7 bin 794 kilodur.

Son 5 yılda büyük artış sağlandı

Muz üretim alanı son beş yılda yaklaşık 2 kat, verimi 0,4 kat ve üretim miktarı 2,5 kat arttı. Örtü altı üretim yaklaşık 3,5 kat artış kaydetti.

Verilen destekler ve krediler, bir yılda ürün alınabilmesi, yüksek verim, düşük işçilik muz üretiminin artışındaki en önemli unsurlar olarak görülüyor.

Özellikle 2014 yılında Ziraat Bankası'nın uygulamaya koyduğu yüzde 50 sübvansiyonlu yatırım kredisi teşvikleri ile örtü altı muz yetiştiriciliği ciddi ivme kazandı.

Muz üretiminde minimum sera büyüklüğünün küçük işletmelerde 3 bin metrekare, optimum sera büyüklüğünün 5 ile 10 bin metrekare, ticari anlamda üretim yapan büyük işletmelerde ise minimum sera büyüklüğünün 10 bin metrekare, optimum büyüklüğün 25 bin ile 50 bin metrekare olması öneriliyor.

Açıkta muz yetiştiriciliği riskler barındırdığı için örtü altı yetiştiricilik ön plana çıkıyor. Ancak, kontrolsüz örtü altı yetiştiriciliğinin ise belirli bir süre sonunda demir yığınlarının olduğu alanlara dönüşme riski var.

Muz üretiminde nispi karlılık örtü altı üretimde yüzde 152, açıkta yüzde 106 oranında olduğu ifade ediliyor.

İthalat'ın yüzde 93'ü Ekvador'dan

Türkiye'nin sofralık muz ithalatı 2020 yılında 164 bin ton olarak gerçekleşirken ihracatı 34 bin ton oldu. İthalatın yaklaşık yüzde 93'ü Ekvador'dan yapılıyor.

Yerli ve ithal muz karşılaştırıldığında yerli muzun raf ömrü kısa. Üreticiler ticari riskler ve güvensizlikler (kur değişimleri, para tahsilatı), kalite düşüklüğü, ambalajların niteliği, ithal muzla rekabet, aracılardan kendi aralarında rekabeti, perakendeci grupların fiyat baskısı gibi sorunlarla karşı karşıya kalıyor. Yıllık 60 bin ton kayıp olduğu ifade ediliyor. Organik pazarlamada problemler yaşanmaktadır.

Muz yetiştiriciliğinde nelere dikkat edilmeli?

Avantajları: Üretim fazlasının olmaması, fiyatının istikrarlı olması, dekardan alınan verimin dünya ortalamasının üzerinde gerçekleşmesi, işçilik masraflarının nispeten düşük olması, örtü altı yetiştiricilikte neredeyse yıl boyu üretim yapılabilmesi ve hastalıkların yaygın olmaması.

Dezavantajları: Üretim maliyetinin yüksek olması, ihracat rekabet üstünlüğünün olmaması, örtü altı yetiştiriciliğinin yapıldığı bazı lokasyonların iklim ve yetişme şartlarının uygun olmaması.

Üretici yapısı: Yaş ortalaması 48. Deneyim ortalama 18 yıl. Örtü altı üretim yapanların deneyimi daha düşük. Açıkta üretim yapan üreticilerin yüzde 23'ü, örtü altı üretim yapanların ise yüzde 53'ü tarım dışından ve emekli.

Tüketim ve pazarlama: Muz, her gelir seviyesinden insanların, tüketicilerin sofrasına giren bir ürün. Muzda markalaşma, coğrafi işaret ve izlenebilirlik konularında kayda değer bir gelişme yok. Açıkta yetiştirilen muzun koku, tat ve aroması ithal muza ve diğer bölgelerde yetiştirilenlere kıyasla daha üstündür. Muz tüccarlar, komisyoncular, tüccar-komisyoncular ve üreticiden az miktarda ürün doğrudan tüketicilere ulaşıyor.

Destekler: Muz üretiminde; iyi tarım uygulamaları, organik tarım, mazot ve gübre, toprak analizi, katı organik gübre, açıkta ve örtü altı biyolojik ve biyoteknik mücadele, çevre amaçlı tarım arazilerini koruma (ÇATAK) desteklerinde yararlanılmaktadır.

Yatırım maliyeti yüksek. Bu nedenle yatırımlar Tarım Bakanlığı, kırsal kalkınma destekleme fonları (IPARD) ve finans kuruluşlarınca destekleniyor. Özel finans kurumları ve kamu bankaları da muz yetiştiriciliğinde yatırım ve işletme kredisi sağlıyor. Ayrıca, faiz indirimli kredi ve hibe destekleri de sağlanıyor.

Yatırım kredileri, yeni sera kurulması, mevcut seraların büyütülmesi, bakımı ve onarımı, kurulu bir işletmenin satın alınmasına yönelik veriliyor.

Muz üretiminde açık alanlarda don, dolu, fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını riskleri, örtü altında dolu, fırtına, hortum, yangın, deprem, kar ve dolu ağırlığı, taşıt çarpması sel ve su baskını, enkaz kaldırma masrafı gibi riskler sigorta teminatı kapsamında.

Özetle, muz yetiştiriciliği yaygınlaşıyor. Üretim artıyor. Ancak, bu artışın ne kadar planlı olduğu tartışılıyor. Bir çok girişimci örtü altı muz yetiştiriciliği yapmak istiyor. Bu bir moda gibi yayılıyor. Yatırım yapılırken, su, iklim, pazar, maliyet gibi faktörler dikkate alınmalı. Nar üretimi de bir dönem moda şeklinde artmış ancak iyi planlanamadığı için sonu hüsrana olmuştur. Dileriz aynı yanlışlar muzda yaşanmaz.

Türkiye muz üretimi ve dış ticareti

YIL	Alan (dekar)	Üretim (ton)	İhracat (ton)	İthalat (ton)
2016	62.245	305.926	9.572	209.369
2017	68.211	369.009	8.490	207.573
2018	76.163	498.888	22.020	155.427
2019	84.879	548.323	9.770	122.116
2020	111.544	728.183	34.000	164.000

Kaynak:TÜİK

SONUÇ BİLDİRGESİ

1-Türkiye’de muz üretim maliyeti diğer ülkelere kıyasla daha yüksektir. Muz yüksek gümrük vergi oranları ile korunmaktadır.

2- Koruma olmadığında muz üretimi ithal muz ile rekabet edemeyecektir.

3- İthalat yurtiçi üretimi olumsuz etkilemektedir.

4- Muz üretiminde bilgi eksikliği, girdi fiyatları, kalite, pazarlama, etkinsiz üretici örgütlenmesi gibi sorunlar vardır.

5- Türkiye’de ticari muz yetiştiriciliğine uygun alanlar belirlenmeli.

6- Muz üretiminde su tüketimi çok yüksektir. Yoğun muz üretilen bölgelerde çok sayıda kuyu vardır. Bölgede yeraltı su kaynaklarının azalması söz konusu olabilecektir. Kontrolsüz, plansız ve eksik bilgi ile yapılan muz üretimi birkaç yıl sonra ekili alanların çoraklaşmasına ve verimsiz alanlara dönüşmesine neden olacaktır.

7- Örtü altı üretim iklim ve toprak açısından uygun değildir. Bölgedeki arazilerin doğal dengesinin bozulması olasıdır.

8- Sermayenin muz yetiştiriciliğine ilgisi artmıştır. Yatırımcı eksik bilgiye sahiptir.

9- Açıkta muz yetiştiriciliği riskler barındırmaktadır. Dolayısıyla örtü altı yetiştiriciliği ön plana çıkmaktadır. Ancak kontrolsüz örtü altı yetiştiriciliğinin büyümesi belirli bir süre sonra seraların terk edilmesine neden olabilecektir.

10- Örtü altı üretim açıkta muz üretimine kıyasla daha fazla dikkat gerektirir.

11- Muz üretiminin artması kaynak tahsisini bozmaktadır. Muz bölgenin doğal ürünleri ile (turunçgiller) toprak için rekabet etmektedir. Muz üretiminin artması bölgenin doğal ürünlerinin üretimini baltalayabilecektir.

12- Bazı kesimler muz üretiminin korunmasına devam edilmesi gereğini belirtmekte, bazı kesimler doğal dengenin bozulacağını belirtmektedir.

13- Bazı kesimler muz üretiminin bu hızla artırılmasını doğru bulmamaktadır.

14- Muz yetiştiriciliğiyle ilgili bir veri tabanı hazırlanmalı, sektörde yer alan üretici ve üretici adayları bilgilendirilmelidir.

15- Muz üretimi yapan bölgelerde uygun muz türleri tespit edilmelidir.

16- Örgütlü bir muz üretimi için bölgesel kooperatifleşme sağlanmalıdır.

17- Hollanda hem muz ithal ediyor hem de muz ihraç ediyor. Bunu kooperatifler mezar sistemlerinden yapıyorlar. İncelenmesi yarar sağlayacaktır.

18- Türkiye'de muz üretiminde AR-GE faaliyetleri öncelenmelidir. Doku kültürü ile yetiştiricilik sağlanmalıdır.

19- Nakliye koşullarına elverişli olmayan muz çeşitleri ticari anlamda farklı alanlarda değerlendirilmelidir. Bu alanlar muzlu içecekler (shake, frozen, smoothie) muz kolonyası, muz sabunu, muz cipsi, muz lifinden elde edilen ürünler olarak sayılabilir.

20- Guava, passiflora, pitaya, passifloralitchi, karambola, blacksapote, cherimoya gibi tropik meyve türlerinin Türkiye'de yetiştirilebileceği belirtilmiştir.

21- Muz üretiminde ciddi bir kadın emeği söz konusudur. İş sağlığı ve güvenliği, işçi hakları, kadın istihdam ve refahının iyileştirilmesi gibi konularda küresel bir standart sağlanmalıdır.

22- Muz işleme ve paketlenme ile ilgili standart bir uygulama geliştirilmelidir.

23- Türkiye'de bulunan muz üreticilerin ülke iklim coğrafi yapısına uygun bir veri tabanı oluşturulmalıdır.

Ekonomi iyi gidiyorsa üç kişiden biri niye işsiz?

Alaattin AKTAŞ

13 Nisan 2021 Salı

- ✓ ***Ekonomi iyi gidiyorsa üç kişiden biri işsiz olmaz...***
- ✓ ***Üç kişiden biri işsizse o ekonomiye iyi gidiyor denmez...***
- ✓ ***Yani tam anlamıyla "bu kediye ciğer nerede, ciğer buysa kedi nerede" durumu...***

Veriler şubat ayındaki durumu gösteriyor ve çalışma çağındaki her üç kişiden yaklaşık biri işsiz. Tam sayıyı verelim, her 100 kişiden 29'unun işi yok. Gerçi bu 29 kişi "resmen" işsiz sayılmıyor ve başka tanımlarla ifade ediliyorsa da gerçek bu!

Nedense akla "Bu kediye ciğer nerede, yok eğer bu ciğerse kedi nerede" hikayesi geliyor.

Sürekli olarak ekonomide bir darboğaz olmadığı, işlerin iyi gittiği söyleniyor değil mi...

Şu durumda eğer ekonomi iyi gidiyorsa bu işsizlik ne?

Yok eğer bu işsizlik gerçekse, ekonominin iyi gitmesi nasıl oluyor?

İşsizlik verilerini üreten neresi, Türkiye İstatistik Kurumu. Yani bu verileri devletin bu işi yapmakla görevli kurumu ortaya koyuyor.

İster misiniz şimdi birileri çıksın ve TÜİK'i işsizliği olduğundan kötü göstermekle suçlasın! Olur mu olur!

Şimdiye kadar neler gördük, neler yaşadık, nelere tanıklık ettik.

Ama tabii ki TÜİK'in kendini kurtaracağı bir hareket alanı var. TÜİK klasik yöntemle bulunduğu orana işsizlik oranı diyor ama daha yüksek oranlar ortaya koyan verileri işsizlik olarak niteleniyor.

Top ağlarla buluşmuş, tabelaya gol yazılmış, hatta maç bitmiş ama yenik taraf hala gol kelimesini telaffuzdan kaçınıp "Top ağlarımıza temas etti" demekle yetiniyor.

Nasıl hesaplanıyor?

Öncelikle şunu vurgulayalım; TÜİK, her ne kadar mevsim etkisinden arındırılmış verileri kullanıyor ve açıklama metnini bu oranlara göre kaleme alıyorsa da bizim tercihimiz arındırılmamış verileri kullanmaktan yana.

Gelelim oranlara... TÜİK, ocak ayı verisinden başlayarak her ay dört oran açıklıyor.

Bunlardan ilki klasik işsizlik oranı ve bu oran şubat ayında 14.1 olarak gerçekleşti.

İkinci oran, klasik yöntemle bulunan işsiz sayısına "zamana bağlı eksik istihdam" da eklenerek bulunan işsizlik oranı. Bu da yüzde 20.6 düzeyinde. Zamana bağlı eksik istihdam, "bir işi olan, ancak haftada fiili olarak kırk saatten az çalışmış ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışma isteğinde bulunan" kişileri gösteriyor.

Geliyoruz üçüncü orana. İşsiz sayısına "potansiyel işgücü" ekleniyor ve hesaplama böyle yapılıyor. Bu oran şubat ayı için yüzde 23.1 olarak hesaplandı. TÜİK potansiyel işgücünü de şöyle tanımlıyor: "Ne istihdamda olan ne de işsiz sayılan çalışma çağındaki kişilerden; iş arayan fakat kısa sürede işbaşı yapabilecek durumda olmayanlarla iş aramadığı halde çalışma isteği olan ve kısa sürede işbaşı yapabilecek durumda bulunan kişiler."

Ve dördüncü oran... İşsiz sayısına, zamana bağlı eksik istihdam ve potansiyel işgücü eklenerek bir sayıya ulaşıyor ve hesaplama bu şekilde yapılıyor. Bulunan oran da şubat ayı için yüzde 28.9. Bu oran atıl işgücü oranı olarak niteleniyor.

İşte tanımı her ne kadar işsizlik oranı değilse de bize göre gerçek işsizlik düzeyini bu oran yansıtıyor.

Atıl işgücüyle bulunan oran erkeklerde yüzde 25.2, kadınlarda yüzde 36 düzeyinde.

Her 100 kişiden 29'u işsiz...

		İşsizlik oranı (Yüzde)			
		Klasik	Zamana bağlı eksik istihdamla	Potansiyel işgücüyle	Atıl işgücüyle
2014	Ocak	10,5	13,1	16,9	19,3
	Şubat	10,5	13,1	17,2	19,5
2015	Ocak	11,9	13,9	17,6	19,5
	Şubat	11,7	13,6	17,5	19,2
2016	Ocak	11,5	13,3	17,5	19,2
	Şubat	11,0	12,5	16,9	18,3
2017	Ocak	13,5	15,0	19,1	20,5
	Şubat	12,9	14,4	18,1	19,5
2018	Ocak	11,0	12,7	16,2	17,8
	Şubat	10,8	12,2	15,8	17,1
2019	Ocak	15,1	16,3	20,2	21,3
	Şubat	15,0	16,3	19,2	20,4
2020	Ocak	14,1	16,7	20,1	22,5
	Şubat	13,5	15,9	19,5	21,7
2021	Ocak	13,4	20,9	23,6	30,2
	Şubat	14,1	20,6	23,1	28,9

YILLIK CARİ AÇIK 40 MİLYAR DOLARA GİDİYOR...

Türkiye ocak ayındaki 1.8 milyar dolardan sonra şubatta 2.6 milyar dolar daha açık verdi ve iki aydaki cari işlemler dengesi açığı 4.4 milyar dolara ulaştı.

Geçen yılın aynı dönemindeki açık 3.4 milyar dolardı.

Yıllıklandırılmış açık da şubat sonu itibarıyla 37.8 milyar doları buldu. Yıllık açık, böylece 2018 yılının eylül ayındaki 40.9 milyar dolardan sonraki en yüksek düzeye çıkmış oldu. Yani yıllık cari açık son yirmi dokuz ayın, bir başka ifadeyle yaklaşık son iki buçuk yılın en yüksek düzeyinde bulunuyor.

Merkez Bankası verilerine göre şubat ayında portföy yatırımları yoluyla net 273 milyon dolarlık giriş gerçekleşti. Ama doğrusu şubat önemini çoktan yitirdi. Artık mart ayındaki hareket önemli. Merkez Bankası Başkanı'nın değiştirilmesiyle birlikte mart ayında hisse senedi ve devlet iç borçlanma senedi yoluyla gerçekleştirilen toplam çıkış 2.1 milyar doları buldu. Bu tutarı gün bazında değil, hafta bazında hesapladığımız için ödemeler dengesinde göreceğimiz çıkış bir miktar farklı olabilir.

‘Oyun kuruculuktan’ denge arayışına

Zeynep GÜRCANLI

13 Nisan 2021 Salı

Dış politikada AK Parti hükümet üyelerinin çok sevdikleri bir söylem var: Oyun kurucu olmak... Arap Baharı döneminde Türkiye’yi Arap çatışmalarının tam ortasına taşıyan, Suriye’de iç savaşı kızıştıran -ABD ile birlikte - ilk adımların atılmasını sağlayan, Mavi Vatan tezini Libya açıklarına kadar uzatan politikaların altında hep bu söylem vardı.

Ancak “oyun kurucu” olmak için çıkılan dış politika yolunda, varılan nokta önce sıkışmışlık, ardından da bundan kurtulabilmek için “denge arayışı” haline geldi; Türkiye’nin Cumhuriyet tarihinde gelip geçen hükümetlerin on yıllarca başarıyla yürüttüğü “denge siyaseti”, artık AK Parti hükümetinin de gündeminde.

Dengeye geri dönmenin bedeli

Cumhuriyet tarihi boyunca ilmek ilmek örülerek Ortadoğu’da, Karadeniz’de, Ege ve Akdeniz’de kurulmuş olan dengelerin, bozulduktan sonra yeniden inşasının da elbette bedeli olacaktı; AK Parti hükümeti dış politikadaki bu bedeli İhvan/Müslüman Kardeşler’in Türkiye’deki hareketlerine “sınır koymak” olarak ödemeye başladı bile.

Ankara’nın diplomatik ilişkileri yeniden Büyükelçi seviyesine çıkarabilmek için mesaj üzerine mesaj gönderdiği İsrail, Hamas’ın etkin isimlerinin Türkiye’den çıkarılmasını istiyor. İsrail basınında Türkiye’de bulunan Hamas liderlerinin sessiz sedasız başka ülkelere gitmeye başladıkları haberleri çıkmaya başladı. AK Parti hükümetinin uzun yıllar “darbeci diktatör” sıfatını layık gördüğü Mısır Cumhurbaşkanı Sisi ile barışma çabaları da iyice hızlanmış durumda. Mısır, bu barışmanın bedeli olarak Müslüman Kardeşler’in Türkiye’deki faaliyetlerinin durmasını, üyelerinin Mısır’a iadesini- ya da hiç olmazsa sınır dışı edilmelerini- şart olarak koşturdu bile.

Belli ki Ankara bu bedeli de ödemeye hazır; Çavuşoğlu’nun 2013’ten bu yana ilk kez “Ramazan başlangıcını kutlamak” için Mısır Dışişleri Bakanı’nı aradığı saatlerde, İstanbul’daki Müslüman Kardeşler yanlısı yayın yapan medya organları da programlarına “Ramazan ayı boyunca ara verdiklerini” açıkladılar. Tesadüf diyebilir misiniz?

Libya Başbakanı'nın çantasında ne var?

Türk şirketlerine ihaleye karşılık, deniz ve eğitim anlaşması mı?

AK Parti hükümetinin iç savaş sırasında tek bir tarafın yanında yer aldığı, diğer tarafı "darbeci/diktatör" ilan ettiği Libya'da da denge arayışının ilk bedeli, savaşmak için bu ülkeye giden Suriyeli cihatçıların sessizce geri çekilmeye başlaması oldu. Ancak Libya'nın komşusu Mısır da, Batı ülkeleri de bunu yeterli görmüyor; Uluslararası basında hemen her gün, BM, ABD, Avrupalı ya da Mısırlı bir yetkilinin ağzından, Türkiye'nin Libya'da ordunun eğitimi amacıyla bulundurduğu TSK unsurlarının da geri çekilmesine ilişkin bir talep açıklaması yayınlanıyor.

Bu ortamda beraberinde 14 bakanıyla birlikte Türkiye'ye gelen Libya'nın yeni Başbakanı Dibeyba'nın çantasında tam olarak ne olduğu da merak konusu elbette. Sakın Türk şirketlerinin Libya'da yeniden inşaat faaliyetlerine başlamaları, birikmiş borçlarının ödenmesi karşılığında, Türkiye'nin sessiz sedasız hem eğitim anlaşması, hem de deniz sınırlama anlaşmasını "kadük olmaya" bırakması olmasın?

Karadeniz'de denge arayışı; Montrö 'şimdilik' güvende...

Ankara'nın önce Rus uçağı düşürüp, ardından Rusya'dan S-400 alımına varan dış politika gelgitlerinin yarattığı denge bozukluğuna çare ise Ukrayna üzerinden sağlanmaya çalışılıyor gibi. ABD'nin savaş çıkarma sicili malum; Baba George Bush dönemindeki Körfez Savaşı Irak'ın olmayan silahları üzerinden, Oğul George Bush dönemindeki, Irak'ın tüm deniz işgaliyle biten 2. Körfez Savaşı ise "Saddam Babamı kandırdı" söylemi ile başlamıştı.

ABD Başkanı Joe Biden'ın da Ukrayna ile olan ilişkileri de, oğlu Hunter Biden üzerinden "aile bağlarıyla" bezenmiş durumda. Biden'dan Başkan olduğundan beri – neredeyse iki ay geçti- bir türlü gelmeyen telefonun etkisi var mıdır bilinmez, Ankara'da son dönemde Karadeniz gerginliğinde tavrını Ukrayna'ya meyledecek şekilde koyma eğilimi baş göstermişti. Ukrayna ile yapılan askeri işbirliği anlaşmaları, bu ülkeye SİHA satışları, Erdoğan'ın her fırsatta Kırım'ın Rusya işgalini tanımadığına vurgu yapması hep bunun işaretleriydi. Ta ki geçen cuma günü – Ukrayna Cumhurbaşkanı Zelenski'nin Türkiye ziyaretinden sadece saatler önce- Rusya Devlet Başkanı Putin'den gelen telefona kadar; Erdoğan, Zelenski'yle basın toplantısında olabildiğince "ortadan" konuştu. Kırım'ın Ukrayna toprağı olarak görüldüğünü tekrar teyit etse de, işgal altındaki Kırım'dan kaçanlar için Ukrayna'da TOKİ evleri inşa edileceğini açıklarak, Kırım'ın bir daha Ukrayna'ya dönmeyeceğini farkında olduğunu somut şekilde ifade etmiş oldu.

ABD'nin taraf olmadığı, hatta bir şekilde dağıtılmasını istediği Montrö konusunda Türkiye kamuoyunda açılan tartışmalar da, Putin'in telefonu sonrasında –şimdilik- sona erecek gibi duruyor. Erdoğan'ın, Moskova tarafından "Rusya'nın toprak bütünlüğüne müdahale" olarak gördüğünü açıkladığı uluslararası Kırım platformuna girileceğini açıklamasının bedeli ise belli; Kırım'da Rusya tarafından inşa edilen caminin açılışını Putin'le birlikte yapmak- Putin'den davet hala geçerli- bu camide bir namaz kılmak artık Erdoğan için pek mümkün görünmüyor.

Abdulkadir Selvi

Amirallere ne soruldu ne yanıtlar verdiler?

13 Nisan 2021

104 emekli amiralin yayınladığı bildirinin, “muhtıra, darbe” tartışmalarına neden olmasının üç sebebi vardı.

1- Gece yarısı yayınlanması. Bu ülkenin bir darbe hafızası var. Darbeler gece yapılır, muhtıralar gece yarısı yayınlanır.

2- Açıklamanın darbe dilini çağrıştıran, “**Yüce Türk milleti**” hitabı ile başlaması.

3- 27 Mayıs’tan 12 Eylül’e tüm darbe bildirimlerinde yer alan, “**Aksi halde Türkiye Cumhuriyeti tarihte örnekleri olan, bunalımlı ve bekası için en tehlikeli olayları yaşama riski ve tehditi ile karşılaşılabilecektir**” cümlesi.

4- Örgütlü olarak yani soruşturmanın açıldığı TCK’nın 316. maddesinde ifadesini bulduğu şekilde “**toplu**” olarak bu açıklamanın yapılması.

Tabii bildiri yayınlayanların, geçmişte darbelere imza atmış olan TSK’nın üst düzey komutanları olması da önemli. Bunlar Kanarya Sevenler Derneği üyeleri değil, emekli amiraller.

Sorguları sırasında emekli amirallere yöneltilen sorulara bakınca, bildiri çerçevesinde kalındığı görünüyor. Bir yerlere çekilmeye çalışılmamış.

NE SORULDU?

WhatsApp grubu hakkında detaylı 6-7 sorunun yöneltildiği emekli amirallere yurtdışına çıkıp çıkmadıkları, hangi ülkelere gittikleri, üye oldukları derneklere ilişkin sorular yöneltildiği öğrenildi. Onlardan başlıcaları şunlar;

- 1- Söz konusu bildiriden ne zaman haberdar oldunuz?
- 2- Bildiri için aranızda hazırlık toplantısı yaptınız mı?
- 3- Bildirinin ne zaman ve nerede yayınlanacağı noktasında bilginiz oldu mu?
- 4- Sizin mutabık kaldığınız metin dışında bildiriye ilaveler ya da çıkarmalar oldu mu?
- 5- Bildiriye son şeklini kim verdi?

BİLDİRİ METNİNİ KABUL ETTİLER

Tabii ilk olarak yayınlanan bildiri metni gösteriliyor. Üzerinde çalışılan metin bu muydu, diye soruluyor. Bildiriye, sonradan ilave olup olmadığı tespit edilmeye çalışılıyor. Emekli amirallerin bildiri metnini kabul ettiği ifade ediliyor.

BAĞLANTILARI ARAŞTIRILDI

Emekli amirallerin, TSK içinde bağlantılarının olup olmadığı da araştırılan noktalardan birini oluşturuyor. Hakeza dış bağlantılarının olup olmadığı da üzerinde durulan konulardan biri oluyor.

BAĞLANTILARI TESPİT EDİLEMEDİ

Emekli amirallerin TSK içindeki muvazzaflarla sosyal münasebetleri olabilir. Netice itibariyle aynı ocaktan yetişiyorlar. Ama bildirin hazırlanma sürecinde TSK içinde bir bağlantı tespit edilemedi. Ayrıca bir yurtdışı irtibatı da ortaya çıkmadı. Bildiriye son şekli emekli amiral **Ergun Mengi**'nin verdiği ifade edildi.

BAKAN İSMİ VERMEDİLER

Üzerinde durulan bir nokta da bildirin önceden “**AKP’li bir bakana**” gönderildiği şeklindeki iddiayı ortaya atan şahsın, yakın çevresine bunu bir çıkarım nedeniyle dile getirdiğini ifade etmesi. Sorguda emekli amirallerin bakan ismi vermediği söyleniyor. Oysa iddiayı ortaya atan şahıs, canlı yayında çok kesin ifadeler kullanıyordu.

HTS KAYITLARINDA YOĞUNLAŞMA

Bildirin yayınlanması kararının alındığı günden itibaren emekli amirallerin hepsinin değil, bazılarının HTS kayıtlarında bir yoğunlaşma tespit edilmiş. 4 Nisan günü ise yoğunluğun birkaç isim üzerinde toplandığı belirlenmiş.

WHATSAPP ÜZERİNDEN HABERLEŞMİŞLER

Gözaltına alınan 14 emekli amirale bildiri yayınlamadan önce bir hazırlık toplantısı yapıp yapmadıklarının da sorulduğu ifade edildi. Emekli amirallerin bir toplantı yapmadıklarını, WhatsApp grubunda değerlendirmeler yaptıklarını söyledikleri öğrenildi. WhatsApp grubunun 141 emekli amirallerden oluştuğu, yapılan incelemede bildirin yayınlanmasına 104’ünün onay verdiği, diğerlerinin katılmadığı ortaya çıktı.

AKSİ HALDE TEHDİTİ SORULDU

Emekli amirallere darbe tehditi olarak değerlendirilen, “**Aksi halde Türkiye Cumhuriyeti tarihte örnekleri olan, bunalımlı ve bekası için en tehlikeli olayları yaşama riski ve tehditi ile karşılaşabilecektir**” ifadesinin de sorulduğu öğrenildi.

‘YÜCE TÜRK MİLLETİ’ İFADESİ

“**Yüce Türk milleti**” ifadesinin sonradan eklendiği ve 6 Nisan’da yayınlanması planlanan bildirin 4 Nisan gecesi bir internet sitesine sızdırıldığı yönünde iddialar vardı. Bunların açıklığa kavuşturulması önemliydi. Bildiriye “**Yüce Türk Milleti**” ifadesinin gözaltında olmayan ama aynı WhatsApp grubundaki emekli bir

amiral tarafından ilave edildiği söylendi. Gözaltına alınan 14 emekli amiral arasında yer almayan ismin ifadesine başvurulacağı öğrenildi.

YAYINLANMASINA KARAR VERMİŞLER

Emekli amirallerin ifadelerinde bildirinin son şeklini gördükten sonra 4 Nisan tarihinde yayınlanmasına WhatsApp üzerinden karar verdikleri, ayrı bir toplantı yapmadıklarını söyledikleri öğrenildi.

Gözaltında oldukları sırada emekli amirallerle görüşen **Türker Ertürk**'ün avukatı **Ayhan Yıldız**el, “**Metnin son düzeltmeleri emekli amiral Ergun Mengi tarafından yapılmış ve tüm bu koordinasyon ancak bittiği ve ertesi gün de 4 Nisan Deniz Şehitleri Günü olduğu için, grupça kararlaştırıldığı üzere, Veryansın TV sitesine yayınlanmak üzere gönderilmiş. İlk defa bu sitede saat 23.02’de yayınlanmıştır**” demişti.

HDP İLE İLGİLİ KAPATMA DAVASI NE DURUMDA

ANAYASA Mahkemesi, HDP hakkında açılan kapatma davasının iade edilmesine karar vermişti. Anayasa Mahkemesi iade kararının yazımını tamamlamış. Üyelerin imzası tamamlandıktan sonra iade kararı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilecek.

İade kararı oy birliğiyle alınmıştı. Üyelerin imzasının tamamlanması ne olacak, 15 imza bir günde atılır, diye düşünmemek lazım. Çünkü üyeler karar metnini inceledikten sonra ifade biçiminde değişiklikler, düzeltmeler ve tashiher yapabilir. En başta da Anayasa Mahkemesi Başkanı **Zühtü Arslan**'ın kararları çok daha titiz bir şekilde incelediği söyleniyor.

Anayasa Mahkemesi, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Bekir Şahin** tarafından hazırlanan iddianamede usul açısından eksiklikler tespit ederek iade kararı almıştı.

MUHARREM İNCE’NİN SAĞLIK DURUMU

23 Nisan’da Memleket Partisi’nin kuruluş dilekçesini İçişleri Bakanlığı’na vermeye hazırlanan **Muharrem İnce**'nin koronavirüs testi pozitif çıktı. **Muharrem İnce** şoförünün testinin pozitif çıkması üzerine test yaptırmış, kendisinin de koronavirüse yakalandığı tespit edilmiş. Ama eşi **Ülkü Hanım**'ın testi negatif çıkmış. İlaç tedavisine başlanan **Muharrem İnce**'ye hastalığını nasıl geçirdiğini sordum. Şimdilik hafif seyrettiğini ifade etti. Ankara’daki evinde tedavi olan **Muharrem İnce** başta olmak üzere hastalarımıza Allah’tan şifa diliyorum.

İbrahim Kahveci

Atalarımızın bulduğu matematiği Kanal İstanbul'da nasıl kullanacağız?

Eğer benim dedem matematiği, mühendisliği icat etmemiş olsaydı, bugün bu Alman, bu Amerikan... Mesela Trump'a git bakkaldan bir sepet kahvaltılık al gel ve hesabını çıkart deseydin, benim dedem bu matematiği, bu ilmi, bilimi, teknolojiyi icat etmemiş olup, olduğu bir halde Trump efendi git şuradan Macron git şuradan bir kahvaltılık al kahvaltı yapalım, sonra da bana bir hesabını çıkart deseydik. Vallahi şu duvar kadar tahtaya ihtiyaç olurdu..."

Evet, yukarıdaki matematik açıklaması AK Partili vekilimizdendi. Matematik kullanma yeteneğimizi örnek sonrası izaha devam edelim.

Başbakan Binali Yıldırım: "Osmangazi Köprüsü 1 Temmuz'da açıldı. Bugün sekizinci gün. Ortalama 760 bin civarında geçiş oldu. Günlüğe vurduğumuz zaman 95 bini geçiyor. Onu otomobil eş değeriyle çarptığımız zaman 100 bin, 101 binin üzerinde, günde trafik var. Çok yoğun ilgi var. En pahalı hizmet, olmayan hizmettir. Köprü olmasa, o zaman ne yapacak bu insanlar. Yine feribot kuyruğunda, körfez geçişinde çile çekmeye devam edecekti." 07 Temmuz 2016

Bilgi: Millet köprü açılışında bedava olunca köprüyü kullandı ama gişeler konulup paralar alınmaya başlayınca yeniden feribot kuyruğuna döndü. Ve işin en ilginç şü olsa gerek: En pahalı hizmet olmayan hizmettir mottosundan çıkarak hem feribota para verip hem de kullanılmayan köprüye para veren Millet oluverdik.

Ulaştırma Bakanı Ahmet Arslan, Osmangazi Köprüsü'nün zarar ettiği iddialarına ilişkin "Beklediğimiz günlük ortalama 15 ile 20 bin araç geçişiydi, şu an ücretliyen ortalama 20 bin araç geçiyor. Projenin diğer etapları bittikçe 40 bine gelecektir." (Ağustos 2016-Milliyet)

13.04.2021

Bilgi: 05 Ağustos 2019'da tüm proje bitti. 2019 yılında 2,5 milyar, 2020 yılında ise 3,3 milyar geçmeyen araçlar için garanti ödemesi yapıldı. 2016-2019 arasını saymıyoruz zaten.

KÖİ projelerine başlanırken “**kasadan tek kuruş çıkmadan yapılıyor**” diyenler şimdi parası bitmiş ülkemizde bu Hazine garantili müteahhitlere her yıl milyarlarca lira ödüyor.

En fazla birkaç yıl garanti ödemesi yapılır, sonra verilen garantiler dolar diyen aynı kişiler ve Parti yetkilileri, yıllar geçmesine rağmen ödemelerin azalmayı bırakın artmasına ne diyecekler?

Ortada müthiş bir matematik yetkinliği olduğu açıktır.

Ve bu matematik bilgisi ile şimdi de KANAL İSTANBUL hayata geçirilmek isteniyor.

Ortada dolaşan rakamlara bakalım: Yapım maliyeti için 74 milyar lira dediler ama bunun tutmayacağını herkes biliyor. Yapım maliyetinin belki de 74 milyar dolar olacağı uzmanlarca hesap ediliyor.

Kanaldan gemiler geçecek ve yılda 1 milyar dolardan başlayıp 10 milyar dolara kadar gelir elde edeceğimiz diyenler de yine aynı kadrolar. Ama 1 milyar dolar mı yoksa 10 milyar dolar mı henüz karar verilemedi.

Bakalım matematikleri ne sonuç verecek?

Ankara Niğde Hazine garantili otoyolunu biliyor musunuz? Yan tarafta duble yol bomboş ama Hazine garantili otoyol yapıldı bile.

Şimdi İstanbul Boğazı yan tarafta ve geçiş ücreti Montrö Sözleşmesine dayalı olarak işliyor. Oradan elde ettiğimiz gelir yılda 200 milyon doların altında.

Ama hemen yanına Kanal kazacağız ve ‘gavurun’ gemileri bize yılda milyarlarca dolar ödeyecek diyoruz.

Nisan 2016'da Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım Körfez Köprüsü (Osmangazi Köprüsü) için “*Bedava bir şey yok. Alternatifi var. Pahalı bulan Körfez'i dolaşır, gemiyle geçer. Necati Doğru geçmiyorsa gemiyle geçsin. Vakti çok nasıl olsa. Bu bir finansman modelidir*” demişti. Binali Yıldırım'ın açılışa Başbakan olarak katıldığı

köprüde bedava geçişleri nasıl emsal gösterdiğini yazının girişinde verdik. Ve Millet köprüye fahiş fiyatla girişler konulunca tekrar feribota geri döndü.

Acaba bu müthiş öngörü Kanal İstanbul için nasıl olacak?

Yabancılarda para boldur; onlar Türkler gibi paraya-hesaba bakmaz-bakamaz; matematiği de bizim dedelerimiz buldu zaten. O yabancılar boğazların uluslararası sözleşmeden doğan ucuz geçişini bırakıp Kanal'a koşacak diye mi düşünüyoruz?

Binali Yıldırım: *"Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprülerinin bedelini yıllarca millet ödedi. Kullanmayanlar da ödedi. Burada kullananlar ödeyecek. Bedava bir şey yok. Alternatifi var. Pahalı bulan Körfez'i dolaşır, gemiyle geçer" demişti.*

Bu açıklamayı yapanların acaba yıllardır Osmangazi Köprüsüne Hazine'den milyar milyar yapılan ödemeleri kimin yaptığını sanıyor? O paraları Türk Milleti ödemiyo mu? Hem de kullanmadıkları köprüye...

Burada zerre tutmayan hesapların faturasını hadi biz bize ödüyoruz. Peki ya **Kanal İstanbul'da bu Millete gavurun gemilerinin parasını niye ödettireceğiz?**

(Gavur açıklaması hakkında: AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan, muhalefeti eleştirirken, "Türkiye Cumhuriyeti Devleti kimliğine sahip olduğu halde gavurun kılıcını sallayarak üzerimize gelenleri gördükçe de üzülüyoruz" dedi.)

Ortada hesapları, sözleri tutmayan bir iktidar var. Ve bu iktidar devasa bir Kanal kazarak proje hedefliyor.

Ne bir net maliyet açıklandı

Ne bir net gelir tahmini

Sadece laf arası söylenen sözler. Ama bu sözlerin ne anlama geldiğini Osmangazi Köprüsünde, Yavuz Selim Köprüsünde, Avrasya Tünelinde, Zafer Havalimanında, Şehir hastanelerinde vs görüyoruz.

Millet her yıl birkaç müteahhide milyarlarca lira açıktan para ödüyor. Ve bu ödeme yıllarca daha devam edecek gibi...

Bu matematik bilgi düzeyiyle yapılacak olan Kanal İstanbul'a acaba Millet ne kadar ödemek zorunda kalacak? Evlatlarımızı, çocuklarımızı, torunlarımızı bu ödemeye kaç yıl mahkûm edeceğiz?

Bence biz asıl bunu hesap edelim?

Ve evlatlarımıza borç senetlerini miras olarak bıraktığımızı bilelim.

13 Nisan 2021, Salı

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Dünyanın en kolay ve sorumsuz uğraşı, Türkiye'de muhalif siyasetçi olmak mıdır?

Türkiye'de muhalefet partilerini ve özellikle anamuhalefet CHP'yi izliyorsanız, siyaset mesleğinin çok kolay ve basit bir uğraş olduğunu zannedersiniz.

Artık Mısır'daki sağır sultan bile dünyadaki dengelerin yeniden oluştuğunu duymuştur. Adeta yeni bir Soğuk Savaş sahnelenmekte, Amerika Birleşik Devletleri, Rusya ve Çin'i hedef göstererek, yeni Soğuk Savaş'ın provasını yapmaktadır. Bu ülkede başkan olan **Biden**, globalci politikaları temsil etmekte ve özellikle Amerikan derin devletine hizmet eden bir portre vermektedir. Bizim de üye olduğumuz NATO, sanki Varşova Paktı varmış gibi, üyelerini kamplaşmaya davet etmektedir.

Türkiye çok değişti

Bu arada Türkiye artık eski Türkiye olmaktan çıkmıştır. Hem bölgesinde hem de Akdeniz'de ve Libya'da yeni atılımlar atmaktadır.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın **Putin**'le kurduğu akılcı diyalog, Türk-Rus ilişkilerine olumlu biçimde yansımaktadır. Yenilenen altyapı ve ulaşım sistemleri sayesinde hammadde yüklü trenler Çin'e gidebilmekte, THY alanında iler konumuna gelmektedir. Ayrıca Türkiye, kendi silahını da üretebilir hale gelmektedir.

Bu gelişmenin de bir sonucu, kardeş Azerbaycan'ın **Dağlık Karabağ**'ı kurtarmasında Türkiye'nin ağırlıklı rol almasına dayanmıştır. Buna benzer sayısız örnekle Cumhurbaşkanı **Erdoğan** liderliğindeki Türkiye'nin yeni dünya düzenindeki yerinin eskisinden çok farklı olacağını söyleyebiliriz.

Onların tek uğraşı var

Gelelim Türkiye'deki anamuhalefetin ve genel olarak muhalefetin durumuna... **Onlar için tek uğraş Cumhurbaşkanı Erdoğan'a saldırmaktır.** Özellikle CHP Genel Başkanı **Kılıçdaroğlu** ve CHP sözcüleri, yalan yanlış demeden Cumhurbaşkanı'na saldırıyorlar. Bu sırada dünya dengelerinin değiştiği ve yeni Soğuk Savaş dönemine girilmesi ihtimali, onlar için yaktır.

Birilerinin muhtıracılığı canlandırma girişimi ya da HDP'nin Millet İttifakı'na neleri

13.04.2021

kattığı ise onları adeta hiç ilgilendirmiyor. Türkiye'nin başarılarından kederlenmekten ve akılcı girişimleri engellemekten başka emelleri yok...
Ne dersiniz.. Demokratik siyasette muhalefet partisi olmak bu mudur?